



DFE-001-001810

Seat No. _____

B. A. (CBCS) (Sem. V) Examination

May / June - 2015

Gujarati : CCT - 15

**Lokshahitya - Sangna Ane Swarup,
Sanshodhan Ane Sampadan**

Faculty Code : 001

Subject Code : 001810

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : M.C.Q. પ્રશ્નોનાં જવાબ ઉત્તરવહીઓમાં જ આપવાના રહેશે.

1 નીચેના વૈકલ્પિક પ્રશ્નોમાંથી સાચો વિકલ્પ શોધી જવાબ લખો. **20**

(1) પ્રજા જીવનનો દસ્તાવેજ એટલે શું

- (A) લોકવિદ્યા (B) લોકસાહિત્ય
(C) લોકગીત (D) દુહા

(2) કોને ગદ્ય સાહિત્યનો પિતા ગણવામાં આવે છે.

- (A) લોકવાર્તા (B) ટૂંકાં
(C) ગરબો (D) રાસ

(3) કોને કવિતાની માતા ગણવામાં આવે છે.

- (A) પરીકથા (B) લગ્નગીત
(C) લોકગીત (D) લોકકથા

(4) લોકગીતને કંઠસ્થ રાખવા માટે શું અનિવાર્ય છે ?

- (A) રાગ (B) તાલ
(C) સૂર (D) ગેયતા.

(5) “લોક સાહિત્ય એ બોલતી જનવાણીનો નિચોડ છે” આ વિધાન કોણે આપ્યું ?

- (A) મેઘાણી (B) કે.કા.શાસ્ત્રી
(C) મુનશી (D) નરોત્તમ પલાણ

- (6) 'સોરઠી બહારવટીયા' કૃતિના સર્જક કોણ છે ?
- (A) શ્રી કિરીટ શુક્લ, (B) મેઘાણી
(C) કનુભાઈ જાની (D) જયમલ પરમાર
- (7) વર મરો કન્યા મરો, ગોરનું ભરો.
- (A) ભાણુ (B) થેલી
(C) તરભાણુ (D) ઝોળી.
- (8) ટૂંકકાઓમાં મુખ્ય રસ કયો ?
- (A) રોદ્ર (B) શૃંગાર
(C) વીર (D) હાસ્ય.
- (9) દૂહા કેટલી પંક્તિના હોય ?
- (A) બે (B) છ
(C) ત્રણ (D) ચાર.
- (10) લોકકથા કયા સ્વરૂપનું પ્રચલિત ગદ્ય સ્વરૂપ છે ?
- (A) ગેય (B) કંઠસ્થ
(C) ઠઠાચિત્ર (D) કટાક્ષ
- (11) બાળકમાં કયા સ્વરૂપના માધ્યમથી માતા સંસ્કારિતાનું સિંચન કરે છે ?
- (A) ફિલ્મીગીત (B) લગ્નગીત
(C) હાલરડાં (D) લોકગીત
- (12) ખાંડતા-ખાંડતા ગવાતા ગીતોને કયા પ્રકારના ગીત કહેવાય ?
- (A) હાલરડાં (B) રાસડા
(C) મરશિયા (D) ખાયણાં

(13) લગ્નમાં વેવાઈ-વેલાની રમૂજ તથા કટાક્ષ માટે કયા પ્રકારના ગીત ગવાય છે.

- (A) શૌર્યગીત (B) પ્રેમગીત
(C) ભક્તિગીત (D) ફટાણા

(14) બાળગીતો કોને ઉદ્દેશીને ગવાય છે ?

- (A) યુવાનોને (B) વૃદ્ધોને
(C) બાળકોને (D) સ્ત્રીઓને

(15) દુહા એ કયા સ્વરૂપનું ગેય કાવ્ય છે ?

- (A) અલંકાર (B) મુક્તક
(C) જોડકણાં (D) છંદ

(16) સાહિત્યનો મુખ્ય અર્થ શું છે ?

- (A) સહિતતાવાળુ (B) જુદાપણુ
(C) ત્રાસુ (D) અલગ

(17) FOLK-LORE એટલે શું ?

- (A) લોકવિદ્યા (B) લોકસંગીત
(C) લોકકથા (D) લોકગીત

(18) લોકનૃત્ય એ શેની શાખા છે ?

- (A) લોકરિવાજ (B) લોકવિદ્યા
(C) ધાર્મિકવિધિ (D) કહેવતો

(19) લોકસાહિત્ય શેનું સર્જન છે ?

- (A) વ્યક્તિગત (B) જનસમુહ
(C) સંઘોર્મિ (D) જ્ઞાતિસમુહ

(20) પરિકથા શેનું પેટા સ્વરૂપ છે.

- (A) લોકગીત (B) લોકકથા
(C) દંતકથા (D) રાસડાં

- 2 લોકસાહિત્યની સંજ્ઞા સ્પષ્ટ કરી, તેના સ્વરૂપ વિશે ચર્ચા કરો. 10
- અથવા**
- 2 લોકસાહિત્યનાં લક્ષણોનો સદષ્ટાંત પરિચય આપો. 10
- 3 લોકકથાના સ્વરૂપને કેન્દ્રમાં રાખીને લોકકથા અને લોકવાર્તા વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો. 10
- અથવા**
- 3 દૂહાબદ્ધ પ્રેમકથા વિશે ચર્ચા કરો.
- 4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 8
- (1) હાલરડાં વિશે જુદા-જુદા વિદ્વાનોનો અભિપ્રાય આપી હાલરડાંની ઉપયોગીતા વિશે ચર્ચા કરો.
- (2) વિધિગીતો વિશે નોંધ લખો.
- (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિશે નોંધ લખો. 8
- (1) લોકસાહિત્યમાં ખાચણાંના મહત્વ વિશે નોંધ લખો.
- (2) લોકસાહિત્યમાં રાસડાંનું મહત્વ.
- 5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે વિશે નોંધ લખો. 14
- (1) લોકસાહિત્યના પ્રકારો વિશે નોંધ લખો.
- (2) લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્ય વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ કરો.
- (3) લોકવિદ્યાની વિવિધ શાખાઓ વિશે નોંધ લખો.
- (4) લોકગીતોમાં રસ વૈવિધ્ય વિશે ચર્ચા કરો.